

Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Karperstraat te Oud-Turnhout

**Annelies De Raymaeker
Sara Claessens
Lawrence Dingens**

Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Karperstraat te Oud-Turnhout

**Annelies De Raymaeker
Sara Claessens
Lawrence Dingens**

**Tienen, 2020
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Nota:	Het archeologisch vooronderzoek aan de Karperstraat te Oud-Turnhout
--------------	---

Initiatiefnemer: Mols Contractors

Projectleiding: Annelies De Raymaeker, Vanessa Vander Ginst

Erkend archeoloog: Annelies De Raymaeker

Auteurs: Lawrence Dingsen, Sara Claessens, Annelies De Raymaeker

Foto's en tekeningen: Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2020, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Samenvatting van het uitgevoerde bureauonderzoek	p. 3
Hoofdstuk 2 Resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek	p. 7
2.1 Beschrijvend gedeelte	p. 7
2.1.1 Administratieve gegevens	p. 7
2.1.2 Archeologische voorkennis	p. 8
2.1.3 Vraagstellingen en onderzoeksdoelen	p. 8
2.1.4 Vooropgestelde onderzoeksmethode en –technieken	p. 9
2.1.5 Potentieel vervolgtraject	p. 10
2.1.6 Afwijkingen ten aanzien van de vooropgestelde onderzoeksstrategie en -methodes	p. 10
2.2 Assessmentrapport	p. 13
2.2.1 De bodemkaart en digitaal hoogetmodel	p. 13
2.2.2 De referentie-bodemprofielen	p. 14
2.2.2.1 Gronden met een ploeghorizont direct gesitueerd op de moederbodem	p. 15
2.2.2.2 Gronden met een gedeeltelijk bewaarde B(ir)-horizont	p. 16
2.2.3 Interpretatie en bijsturing van de archeologisch verwachting	p. 17
2.2.4 Beantwoording onderzoeksvragen	p. 18
2.2.5 Vervolgtraject voor het opsporen van artefactenvindplaatsen uit de steentijd	p. 21
Hoofdstuk 3 Resultaten van het proefsleuvenonderzoek	p. 22
3.1 Beschrijvend gedeelte	p. 22
3.1.1 Administratieve gegevens	p. 22
3.1.2 Archeologische voorkennis	p. 24
3.1.3 Vraagstelling en onderzoekopdracht	p. 25
3.1.4 Vooropgestelde onderzoeksmethode en -technieken	p. 26
3.1.4.1 Algemene bepalingen	p. 26
3.1.4.2 Specifieke methodologie	p. 27
3.1.5 Afwijkingen ten aanzien van de vooropgestelde onderzoeksstrategie en -methodes	p. 30
3.2 Assessment	p. 32
3.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	p. 32
3.2.2 Beschrijving van de referentie-bodemprofielen	p. 38
3.2.3 Beschrijving van de bodemsporen	p. 41
3.2.4 Beschrijving van de vondsten	p. 50
3.2.5 Natuurwetenschappelijke staalnames	p. 50
3.2.6 Terugkoppeling naar het landschappelijk booronderzoek	p. 50
3.2.7 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	p. 51
3.2.8 Impactbepaling van de geplande werken op het bodemarchief	p. 51
3.2.9 Potentieel op kenniswinst	p. 51
3.2.10 Beantwoording onderzoeksvragen	p. 52
3.2.11 Conclusie en afweging vervolgonderzoek	p. 55
Hoofdstuk 4 Programma van maatregelen	p. 58
4.1 Administratieve gegevens	p. 58
4.2 Gemotiveerd advies	p. 59
4.3 Programma van maatregelen	p. 60
Bibliografie	p. 61
Plannenlijst	

Bijlagen

- Bijlage 1: Plannenlijst
- Bijlage 2: Inventaris bodemprofielen landschappelijk bodemonderzoek
- Bijlage 3: Foto-inventaris landschappelijk bodemonderzoek
- Bijlage 4: Allesporenplan proefsleuvenonderzoek
- Bijlage 5: Sporeninventaris proefsleuvenonderzoek
- Bijlage 6: Inventaris bodemprofielen proefsleuvenonderzoek
- Bijlage 7: Foto-inventaris proefsleuvenonderzoek
- Bijlage 8: Verkavelingsplan

Hoofdstuk 4 Programma van Maatregelen

4.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2020G84 (landschappelijk bodemonderzoek) 2020G251 (proefsleuvenonderzoek)
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande omgevingsvergunningsaanvraag voor het verkavelen van gronden met in totaal een kadastraal oppervlakte van ca. 11469 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m ² of meer bedraagt (Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker OE/ERK/Archeoloog/2016/00148 Studiebureau Archeologie bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Actoren	Annelies De Raymaeker (erkend archeoloog, veldwerkleider) OE/ERK/Archeoloog/2016/00148 Sara Claessens (assistent-archeoloog; auteur) OE/ERK/Archeoloog/2020/00002
Locatie:	Oud-Turnhout, Pastoor Kruyfhoofdstraat (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: punt 1: x= 192108, y= 226447 punt 2: x= 192224, y= 226591 Antwerpen, Oud-Turnhout, Afd. 1, Sectie C, Percelen 233G2, 233H2, 233E2 (deels), 239M, 233P (deels), 240C2, S40E, 239R (deels), 239N (deels) en 239S (deels)
Periode uitvoering:	Boringen: 15-06-2020 (start veldwerk) t/m 17-06-2020 (afrondding rapportage) Proefsleuven: 20-08-2020 (start veldwerk) t/m 26-08-2020 (afrondding rapportage)
Relevante termen²⁶:	Landschappelijk bodemonderzoek , proefsleuvenonderzoek, zandstreek, buitengebied
Bebouwde zones:	Stallen op percelen 240E, 239N, 239R

²⁶ Thesaurus: <https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

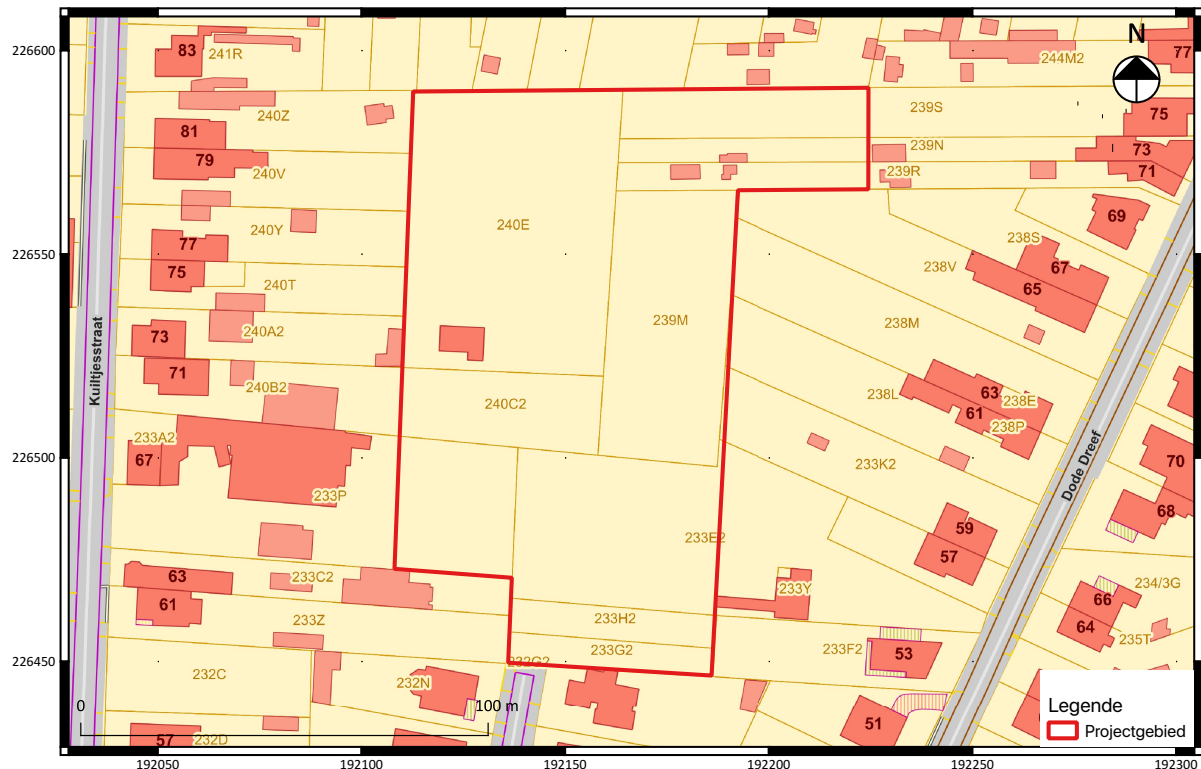

Fig. 4.1: Uittreksel van het kadastrale plan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

4.2 Gemotiveerd advies

Op het projectgebied werd eerst een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Tijdens het booronderzoek werd geen intacte horizontsequentie van een paleobodem (podzolbodem) aangetroffen. Op het merendeel van het terrein werd onder de ploeghorizont direct de moederbodem (C-horizont) waargenomen. Enkel in het noordwesten is nog een restant van een B(ir)-horizont bewaard, deze was slechts deels bewaard. De archeologische verwachting voor steentijd artefactensites werd op basis van dit landschappelijk booronderzoek bijgesteld naar laag. Het werd dan ook niet nuttig geacht om bijkomende archeologisch boringen uit te voeren. Wel konden er nog (pre)historische grondsporensites aanwezig zijn in de top van de C-horizont onder de antropogene bovengrond of in de gedeeltelijk bewaarde B(ir)-horizont. Hierdoor werd een proefsleuvenonderzoek wel noodzakelijk geacht.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd een gelijkaardige bodemopbouw aangetroffen als tijdens het landschappelijk bodemonderzoek, namelijk een antropogene bovengrond die meteen op de moederbodem (C-horizont) rust. Op het overgrote deel van het terrein bestond de antropogene bovengrond uit een Ap-horizont. Enkel op perceel 233E2 werd eerder een Ah-horizont aangetroffen i.p.v. een Ap-horizont. Aangezien deze zone in gebruik was als bos. Enkel in PR6 kon een dunne B-horizont herkend worden. Het archeologisch vlak werd onder de Ap/Ah-horizont aangetroffen op een diepte tussen ca. 30 cm en 55 cm onder het maaiveld. Er werden twee greppels geregistreerd. Aangezien deze greppels evenwijdig met de huidige perceelgrenzen lopen kunnen deze greppels mogelijk ook aan de percelering van het terrein gelinkt worden. De overige sporen die werden geregistreerd werden eerder als natuurlijke sporen geïnterpreteerd op basis van de variabele tot diffuse aflijning en het ontbreken van bouwceramiekspikkels en vondstmateriaal. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische vondsten aangetroffen.

Op basis van het landschappelijk bodemonderzoek en het proefsleuvenonderzoek kan dus besloten worden dat er geen potentieel op kenniswinst bestaat voor het projectgebied. De geplande werken zullen dus geen noemenswaardige impact hebben op het archeologisch bestand. Hierdoor wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd en wordt geen programma van maatregelen opgesteld voor een archeologische opgraving. Aangezien er geen relevante archeologische waarden werden aangetroffen binnen de contouren van het projectgebied kan deze zone worden opgenomen op de GGA (gebieden geen archeologie).

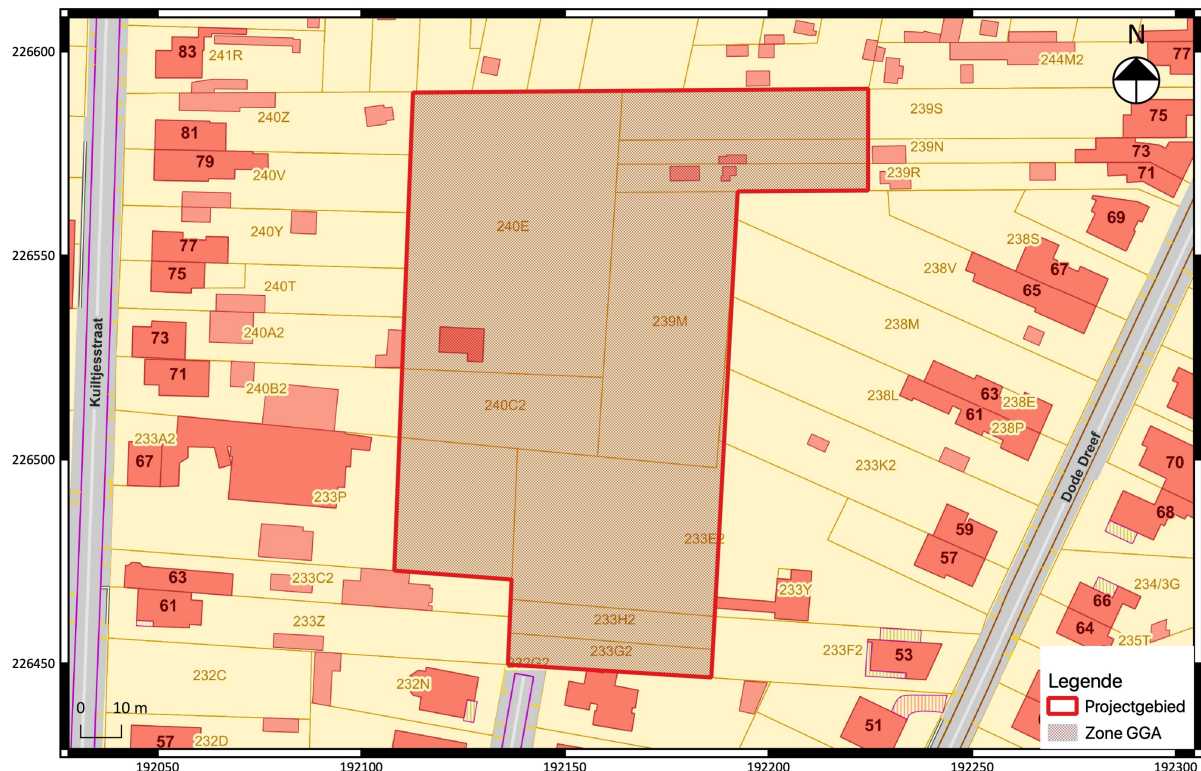

Fig. 4.2: Synthesepan met aanduiding van de zone die op de GGA opgenomen mag worden.

4.3 Programma van maatregelen

Omdat geen verder vervolgonderzoek wordt geadviseerd, dient geen programma van maatregelen opgesteld te worden.

Bibliografie

Literatuur:

BORSBOOM A. & VERHAGEN P. 2012. KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P). SIKB.

VERRIJCKT J. & VAN BAVEL J. 2018a. "Archeologienota Oud-Turnhout, Karperstraat (Rapport nr. 0054): Verslag van Resultaten", Beerse: J. Verrijckt Archeologie & Advies.

VERRIJCKT J. & VAN BAVEL J. 2018b. "Archeologienota Oud-Turnhout, Karperstraat (Rapport nr. 0054): Programma van Matregelen". Beerse: J. Verrijckt Archeologie & Advies.

Websites geraadpleegd augustus 2020:

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/9607>

<https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>